

STUDIUM PRZYPADKU – BEZGOTÓWKOWE TERMINOWE TRANSAKcje WYMIANY WALUTOWEJ

PRZYKŁAD 1: BEZGOTÓWKOWE TERMINOWE TRANSAKcje WYMIANY WALUTOWEJ (DALEJ „FORWARD”)

Klient XY a.s. kupuje towary z Włoch w EUR i wie, że musi zapłacić swojemu dostawcy kwotę 1 mln EUR najpóźniej do kwietnia 2023 r. na podstawie terminu wymagalności faktury. Ze względu na konieczność dokładnej kalkulacji kosztów i dodatnie oprocentowanie w CZK, zdecyduje się na płatność dopiero w połowie kwietnia 2023 r. i skorzysta z bezgotówkowej terminowej transakcji wymiany walut (forward).

Data zawarcia transakcji forward	1. 11. 2022
Dzień rozliczenia transakcji forward	15. 4. 2023
Kwota transakcji forward	1 000 000 EUR
Kurs wymiany (forward) – kupno EUR	25,30 EUR/CZK

Sytuacja A: Klient rozliczy pełną kwotę w Dniu Rozliczenia

Po przedstawieniu faktury w dniu 15.4.2023 r. klient zapłacił 25 300 000 CZK i otrzymał 1 mln EUR. Zobowiązania z transakcji forward są więc w pełni uregulowane.

Sytuacja B: Klient NIE rozliczy pełnej kwoty przed Dniem Rozliczenia

W dniu 15. 4. 2023 r. klient rozliczył tylko 900 000 EUR, za pozostałe 100 000 EUR nie jest w stanie wysłać CZK lub nie posiada odpowiedniego dokumentu, na podstawie którego można zidentyfikować towar. Z uwagi na fakt, że Dzień Rozliczenia transakcji forward już minął, konieczne jest naliczenie przez SABF od pozostałej kwoty zapłaty kosztów związanych z nierozliczeniem transakcji w całości przez Klienta, jak również wszelkie odszkodowania za szkody, które SABF powstają w wyniku naruszenia obowiązków przez klienta. Jednocześnie SABF może żądać od Klienta zapłacenia kary umownej w wysokości 1% wolumenu nierozliczonych transakcji.

Aktualny kurs w Dniu Rozliczenia może być wyższy lub niższy niż kurs w momencie zawarcia transakcji forwardu:

- Jeżeli kurs waluty w Dniu Rozliczenia transakcji forward jest niższy, a klient sprzedaje walutę obcą, lub kurs jest wyższy, a klient kupuje walutę obcą, to w przypadku niedotrzymania uzgodnionego kontraktu forward klient zapłaci jedynie karę umowną w wysokości 1 % wartości nierozliczonych transakcji (jeżeli jest to wymagane przez SABF), czyli w tym przypadku przy kursie 25,50 EUR/CZK, płaci $1\% \cdot 100\,000\text{ EUR} = 1\,000\text{ EUR}$, czyli **25 500 CZK**.
- Jeżeli kurs waluty w Dniu Rozliczenia transakcji forward jest wyższy, a klient sprzedaje walutę obcą, lub jeżeli kurs waluty jest niższy, a klient kupuje walutę obcą, wówczas zapłaci karę umowną w wysokości 1 % wolumenu niezrealizowanych transakcji (jeżeli jest to wymagane przez SABF) oraz koszty SABF za zawarcie transakcji przeciwnej, czyli w tym przypadku przy kursie 25,10 EUR/CZK, klient płaci $(25,30 - 25,10) \cdot 100\,000 = 20\,000\text{ CZK}$ + $1\% \cdot 100\,000\text{ EUR} = 1\,000\text{ EUR}$ (25 100 CZK), czyli łącznie **45 100 CZK**.

PRZYKŁAD 2: BEZGOTÓWKOWA TERMINOWA TRANSAKCJA WALUTOWA SAB FORWARD+ (DALEJ „SAB FORWARD+”)

Klient XY a.s. eksportuje towary do Niemiec i pobiera za nie w EUR. Klient chce mieć pewność, że ze względu na niską marżę handlową kurs nie spadnie poniżej 25,30 EUR/CZK. Na podstawie praktyki biznesowej wie, że co miesiąc będzie sprzedawał towary za 120-150 tys. EUR. Ponieważ jednak nie jest w stanie dokładnie określić, w którym dniu środki zostaną przesłane przez klienta niemieckiego ani czy partner będzie płacił miesięcznie czy z inną częstotliwością, uzgodni z SABF SAB Forward+ z Datą najpóźniejszego rozliczenia SAB Forward+ za pół roku.

Data zawarcia SAB Forwardu+	1. 11. 2022
Data najpóźniejszego rozliczenia SAB Forwardu+	29. 4. 2023
Forward rama	600 000 EUR
Kurs wymiany (forward) – kupno EUR	25,30 EUR/CZK

Sytuacja A: Klient rozliczy pełną kwotę przed Datą najpóźniejszego rozliczenia transakcji

Klient otrzymywał co miesiąc 120 000 EUR, które wysyłał wraz z odpowiednią fakturą (potwierdzającą identyfikację towarów) na rzecz SABF i otrzymywał kwotę w CZK (5x3,12 mln CZK)¹ tytułem świadczenia wzajemnego. Zobowiązania FWD są zatem rozliczane przed ostatnią datą rozliczenia SAB Forward+. Na dzień 31. 3. 2022 r. SAB Forward+ jest zatem całkowicie rozliczony bez żadnych dalszych zobowiązań².

Sytuacja B: Klient rozliczy całą kwotę przed Datą najpóźniejszego rozliczenia transakcji SAB Forward+

Klient otrzymuje w przypadkowych dniach między 1. 11. 2022 a 29. 04. 2023 płatności (i odpowiednie faktury) od swojego niemieckiego klienta, na podstawie których pobiera środki pieniężne¹. Ostatnia transakcja częściowa zostanie rozliczona 29. 04. 2023, suma wszystkich transakcji wynosi 600 000 EUR, zobowiązania z uzgodnionego SAB Forward+ są zatem rozliczone w całości.

Sytuacja C: Klient NIE rozliczy całej kwoty przed Datą najpóźniejszego rozliczenia transakcji SAB Forward+

Na dzień 29. 4. 2023 roku klient rozliczył tylko 500 000 EUR, pozostałych 100 000 EUR nie jest w stanie wysłać lub nie posiada odpowiedniego dokumentu, na podstawie którego można zidentyfikować towar. Zważywszy, że Data najpóźniejszego rozliczenia SAB Forward+ już minęła, SABF musi naliczyć od pozostałej kwoty zapłatę kosztów związanych z nierozliczeniem transakcji w pełnej wysokości przez klienta, a także odszkodowania za szkody poniesione przez SABF w wyniku naruszenia obowiązków przez klienta. Jednocześnie SABF może żądać od Klienta zapłacenia kary umownej w wysokości 1% wolumenu nierozliczonych transakcji.

Bieżący kurs wymiany na dzień Daty ostatniego rozliczenia SAB Forward+ może być wyższy lub niższy niż kurs w momencie zamknięcia SAB Forward+:

- Jeżeli kurs w dniu najpóźniejszego rozliczenia SAB Forward+ jest niższy, a klient sprzedaje walutę obcą, lub kurs jest wyższy, a klient kupuje walutę obcą, to w przypadku niezgodności z uzgodnioną transakcją, klient zapłaci tylko karę umowną w wysokości 1% wolumenu nierozliczonych transakcji (jeżeli jest to wymagane przez SABF), czyli w tym przypadku po kursie 25,10 EUR/CZK płaci $1\% \cdot 100\,000\text{ EUR} = 1\,000\text{ EUR}$, czyli **25 100 CZK**.
- Jeżeli kurs w dniu najpóźniejszego rozliczenia SAB Forward+ jest wyższy, a klient sprzedaje walutę lub kurs jest niższy, a klient kupuje walutę, to zapłaci karę umowną w wysokości 1% wolumenu zaległych transakcji (jeżeli jest to wymagane przez SABF) i kosztów SABF za zawarcie transakcji przeciwniej, czyli w tym przypadku przy kursie 25,50 EUR/CZK klient płaci $(25,50 - 25,30) \cdot 100\,000 = 20\,000\text{ CZK} + 1\% \cdot 100\,000\text{ EUR} = 1\,000\text{ EUR}$ (25 500 CZK), czyli łącznie **45 500 CZK**.

¹ Każde indywidualne pobranie (wymiana środków pieniężnych) musi być poprzedzone telefonem od klienta z co najmniej 3-dniowym wyprzedzeniem, w którym klient informuje SABF (telefonicznie lub mailowo) o chęci wymiany części z całkowitego wolumenu wymienianych środków. Najpóźniej w uzgodnionym terminie rozliczenia danej subtransakcji klient jest również zobowiązany do przedstawienia SABF stosownego dokumentu, na podstawie którego można zidentyfikować towar, jako potwierdzenie celu transakcji.

² O ile nie uzgodniono inaczej, np. w związku z udzielonym Zabezpieczeniem.

PŘÍPADOVÁ STUDIE – BEZHOTOVOSTNÍ TERMÍNOVÉ OBCHODY S CIZÍ MĚNOU

PŘÍKLAD 1: BEZHOTOVOSTNÍ TERMÍNOVÝ OBCHOD S CIZÍ MĚNOU (DÁLE JEN „FORWARD“)

Klient XY a.s. kupuje zboží z Itálie v měně EUR a ví, že musí nejpozději v dubnu 2023 uhradit částku 1 milion EUR svému dodavateli na základě splatnosti faktury. Vzhledem k potřebě přesné kalkulace nákladů a pozitivního úročení CZK se rozhodne zaplatit až v půlce dubna 2023 a využije Bezhotovostní termínový obchod s cizí měnou (forward).

Datum uzavření forwardu	1. 11. 2022
Den vypořádání forwardu	15. 4. 2023
Částka forwardu	1 000 000 EUR
Směnný (forwardový) kurz – nákup EUR	25,30 EUR/CZK

Situace A: Klient vypořádá celou částku v Den vypořádání

Klient po doložení faktury 15. 4. 2023 uhradil 25 300 000 CZK a obdržel 1 milion EUR. Závazky z forwardu jsou tedy v plném rozsahu vypořádány.

Situace B: Klient NEvypořádá celou částku do Dne vypořádání

Klient vypořádal 15. 4. 2023 pouze 900 tisíc EUR, na zbylých 100 tisíc EUR není schopen zaslat CZK nebo k nim nemá příslušný doklad, na jehož základě lze identifikovat zboží. Vzhledem k tomu, že již uplynul Den vypořádání forwardu, je nutno ze strany SABF uplatnit na zbývající částku úhradu nákladů souvisejících s nevypořádáním obchodu v celém objemu ze strany Klienta, jakož i případnou náhradu škody, která SABF v důsledku porušení povinnosti klienta vznikne. Zároveň může SABF po Klientovi požadovat smluvní pokutu ve výši 1 % z objemu nevypořádaných transakcí.

Aktuální směnný kurz ke Dni vypořádání může být buď vyšší nebo nižší než kurz v době uzavření forwardu:

- Pokud je kurz ke Dni vypořádání forwardu nižší a klient prodává cizí měnu, nebo je kurz vyšší a klient cizí měnu nakupuje, pak klient v případě nedodržení sjednaného forwardu zaplatí pouze smluvní pokutu ve výši 1% z objemu nevypořádaných transakcí (pokud ji SABF bude požadovat), tj. v tomto případě při kurzu 25,50 EUR/CZK zaplatí $1\% \cdot 100\,000\text{ EUR} = 1\,000\text{ EUR}$, tj. **25 500 CZK**.
- Pokud je kurz ke Dni vypořádání forwardu vyšší a klient prodává cizí měnu, nebo je kurz nižší a klient cizí měnu nakupuje, pak zaplatí smluvní pokutu ve výši 1% z objemu nevypořádaných transakcí (pokud ji SABF bude požadovat) a náklady SABF na uzavření protiobchodu, tj. v tomto případě při kurzu 25,10 EUR/CZK zaplatí klient $(25,30 - 25,10) \cdot 100\,000 = 20\,000\text{ CZK} + 1\% \cdot 100\,000\text{ EUR} = 1\,000\text{ EUR}$ (25 100 CZK), tj. celkem **45 100 CZK**.

PŘÍKLAD 2: BEZHOTOVOSTNÍ TERMÍNOVÝ OBCHOD S CIZÍ MĚNOU SAB FORWARD+ (DÁLE JEN „SAB FORWARD“)

Klient XY a.s. vyváží zboží do Německa a inkasuje za ně v EUR. Klient chce mít jistotu, že vzhledem k nízké obchodní marži neklesne směnný kurz pod 25,30 EUR/CZK. Na základě své obchodní zvyklosti ví, že prodá každý měsíc zboží za 120–150 tisíc EUR. Protože však není schopen určit přesně, ve který den dojde k zaslání prostředků ze strany německého odběratele a ani, zda partner bude hradit měsíčně či s jinou frekvencí, domluví si se SABF SAB Forward+ s Datem pro nejzazší vypořádání SAB Forwardu+ za půl roku.

Datum uzavření SAB Forwardu+	1. 11. 2022
Datum pro nejzazší vypořádání SAB Forwardu+	29. 4. 2023
Forwardový rámec	600 000 EUR
Směnný (forwardový) kurz – nákup EUR	25,30 EUR/CZK

Situace A: Klient vypořádá celou částku před Datem pro nejzazší vypořádání obchodu

Klient každý měsíc obdržel 120 tisíc EUR, které společně s příslušnou fakturou (která potvrzuje identifikaci příslušného zboží) zaslal ve prospěch SABF a obdržel jako protiplnění částku v CZK (5x3,12 mil. CZK)¹. FWD závazky jsou tedy vypořádány před tím, než nastane Datum pro nejzazší vypořádání SAB Forwardu+. K 31. 3. 2022 je tak SAB Forward+ zcela vypořádán bez jakýchkoliv dalších závazků².

Situace B: Klient vypořádá celou částku do Data pro nejzazší vypořádání SAB Forwardu+

Klient dostává v nahodilých dnech mezi 1. 11. 2022 a 29. 4. 2023 platby (a příslušné faktury) od svého německého odběratele, na základě kterých čerpá¹. Poslední dílčí obchod bude vypořádán 29. 4. 2023, součet všech obchodů je 600 tisíc EUR, závazky ze sjednaného SAB Forwardu+ jsou tedy v plném rozsahu vypořádány.

Situace C: Klient NEvypořádá celou částku do Data pro nejzazší vypořádání SAB Forwardu+

Klient vypořádal k 29. 4. 2023 pouze 500 tisíc EUR, zbylých 100 tisíc EUR není schopen zaslat nebo k nim nemá příslušný doklad, na jehož základě lze identifikovat zboží. Vzhledem k tomu, že již uplynulo Datum pro nejzazší vypořádání SAB Forwardu+, je nutno ze strany SABF uplatnit na zbývajících částku úhradu nákladů souvisejících s nevypořádáním obchodu v celém objemu ze strany Klienta, jakož i případnou náhradu škody, která SABF v důsledku porušení povinnosti klienta vznikne. Zároveň může SABF po Klientovi požadovat smluvní pokutu ve výši 1 % z objemu nevypořádaných transakcí.

Aktuální směnný kurz k Datu pro nejzazší vypořádání SAB Forwardu+ může být buď vyšší nebo nižší než kurz v době uzavření SAB Forwardu+:

- Pokud je kurz k Datu pro nejzazší vypořádání SAB Forwardu+ nižší a klient prodává cizí měnu, nebo je kurz vyšší a klient cizí měnu nakupuje, pak klient v případě nedodržení sjednaného obchodu zaplatí pouze smluvní pokutu ve výši 1% z objemu nevypořádaných transakcí (pokud ji SABF bude požadovat), tj. v tomto případě při kurzu 25,10 EUR/CZK zaplatí $1\% \cdot 100\,000\text{ EUR} = 1\,000\text{ EUR}$, tj. **25 100 CZK**.
- Pokud je kurz k Datu pro nejzazší vypořádání SAB Forwardu+ vyšší a klient prodává cizí měnu nebo je kurz nižší a klient cizí měnu nakupuje, pak zaplatí smluvní pokutu ve výši 1% z objemu nevypořádaných transakcí (pokud ji SABF bude požadovat) a náklady SABF na uzavření protiobchodu, tj. v tomto případě při kurzu 25,50 EUR/CZK zaplatí klient $(25,50 - 25,30) \cdot 100\,000 = 20\,000\text{ CZK} + 1\% \cdot 100\,000\text{ EUR} = 1\,000\text{ EUR}$ (25 500 CZK), tj. celkem **45 500 CZK**.

¹ Každému jednotlivému čerpání (směně peněžních prostředků) musí předcházet výzva klienta nejméně 3 pracovní dny předem, ve které klient informuje SABF (telefonicky nebo e-mailem), že si přeje směniti část z celkového objemu směňovaných prostředků. Nejpозději ke sjednanému dni pro vypořádání daného dílčího obchodu, je klient rovněž povinen prokazatelně doložit SABF příslušný doklad, na základě jehož lze identifikovat zboží, jakožto potvrzení o účelu obchodu.

² Nebylo-li ujednáno jinak, např. v souvislosti s poskytnutým Zajištěním.